

KRAJSKÝ
PAMIATKOVÝ ÚRAD
TRNAVA

Číslo záväzného stanoviska: KPUTT-2019/25460-2/96972/KAZ

Vybavuje: Ing. Kazimír

V Trnave, dňa : 25.11.2019

Krajský pamiatkový úrad Trnava, ktorý je podľa § 11 odseku 2 písmeno d) zákona číslo 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným orgánom štátnej správy a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona miestne príslušným orgánom štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, vydáva toto

záväzné stanovisko

Krajský pamiatkový úrad Trnava podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona po preskúmaní žiadosti podanej dňa 20.11.2019 vlastníkom objektu - Mestom Trnava, Odborom územného rozvoja a koncepcií o vydanie stanoviska k projektovej dokumentácii pre stavebné povolenie „**Malé divadlo, zmena dokončenej stavby prestavbou, Pracháreň, Radlinského ul. č. 10, 917 01, Trnava**“ vypracovanej Fakultou architektúry STU, Bratislava, PC ARCH – Podnikateľské centrum, v termíne november 2019, ktorá rieši obnovu a prestavbu meštianskeho domu na Trojičnom nám. č. 1 a Radlinského ul. č. 10 v Trnave, parc. č. 759/1 a 759/3, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou zapísanou v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 1105/1, známou pod zaužívaným názvom „Pracháreň“

súhlasí

s predloženou projektovou dokumentáciou obnovy a prestavby meštianskeho domu pre uvažované nové využitie, pri ktorej bude zachovaný celý rozsah historického objektu a pre potreby vytvorenia divadelnej sály bude radikálne prebudovaná nadstavba predtým prízemného krídla orientovaného do Radlinského ulice, postavená v 90-tych rokoch 20.storočia, ako s podkladom pre vydanie stavebného povolenia, za nasledovných podmienok, ktoré žiadame zapracovať do stavebného povolenia a dodržať pri realizácii stavby:

1. Materiálová úprava fasády nadstavby bočného krídla musí byť riešená tradičnou povrchovou úpravou, teda omietaním a nie obkladom, v tomto prípade keramickým.

2. Presné umiestnenie prepojenia budovy „Prachárne“ s Divadlom Jána Palárika bude doriešené až po sondážnom preverení súčasného stavu predmetného muriva.
3. Presné riešenie náznakových rekonštrukcií barokových okenných výplní vzíde z konzultácie s Krajským pamiatkovým úradom Trnava.
4. Pre vytvorenie detailného riešenia náznakových rekonštrukcií slohových prvkov parteru (sedlového portálu s výplňou a dreveného skriňového výkladu hlavnej fasády orientovanej do námestia, drevených výplní južnej prízemnej prístavby hlavného krídla) bude slúžiť ako podklad dostupná historická fotodokumentácia a slohové analógie.
5. Na základe indícií z historickej fotodokumentácie bude sondážne doskúmaná existencia a následne podľa zistených skutočností upresnená prezentácia bočných okienok, situovaných v bočnej ploche prestúpenej hmoty fasády orientovanej do námestia na 1. a 2.poschodí.
6. V súvislosti s odstraňovaním novodobých omietok interiéru bude potrebné preveriť, či pod novodobou omietkou nie je prekryté a zachované datovanie prestavby objektu – rok 1759, ktoré sa podľa staršej fotodokumentácie nachádzalo vo vrchole vynášacieho klenbového pásu miestnosti prízemia severného traktu, orientovanej do námestia.
7. Pri obnove objektu musia byť zachované všetky slohové prvky, konštrukcie a detaily objektu, ktoré boli súčasťou výslednej podoby poslednej komplexnej pamiatkovej obnovy v 90-tych rokoch 20.storočia. Jednotlivé slohové prvky a detaily musia byť obnovené umelecko-remeselným spôsobom, resp. v prípade vývesného štítu s motívom delovej gule, prezentovaného na pôvodnom mieste nad sedlovým portálom hlavnej fasády hlavného krídla, musí ísť o reštaurátorské ošetrovanie.
8. Z bodu č. 7 vyplýva taktiež nutnosť zachovania a prezentácie jestvujúceho krbového telesa s pôvodným dekoratívnym orámovaním, nachádzajúceho sa v juhozápadnom kúte hlavnej miestnosti 3.nadzemného podlažia (miestnosť č. 3.05), čo je potrebné doplniť do jednotlivých výkresov.
9. Jestvujúci široký oblúkový otvor v južnej fasáde na prízemí hlavného krídla, môže byť po vytvorení prízemnej prístavby zamurovaný, avšak takým spôsobom, aby bol jeho tvar v rámci múru z oboch strán čitateľný, vytvorením ník v jeho rozsahu, siahajúcich až po úroveň podlahy.
10. Odlišný pôvod prízemia a nadstavby bočného krídla vyjadriť vo fasáde vytvorením mohutnej kordónovej rímsy medzi prízemím a poschodím, teda v polohe niekdajšej korunnej rímsy s profiláciou, ktorá bude náznakovou rekonštrukciou jej pôvodnej profilácie, vychádzajúcej z historickej fotodokumentácie.
11. V pivničných priestoroch pod bočným krídlom nesmie byť zasahované do pôvodných stredovekých povrchov tehlového režného tzv. škárovaného muriva. Toto murivo nesmie byť odškárovávané, ani preškárované. Prezentácia škárovaných povrchov si vyžiada reštaurátorský zásah.
12. Pri obnove objektu i jeho prestavbe musia byť používané tradičné stavebné materiály ako sú: keramická strešná krytina tehlovočervenej farby tradičného tvaru škridle, drevené výplne otvorov objektu, vápenné omietky.
13. Všetky technické prvky infraštruktúry, u ktorých je to možné, je potrebné umiestniť pod terén.

14. Ďalší stupeň projektovej dokumentácie, vrátane riešenia profesií musí byť podľa § 32 odseku 9 pamiatkového zákona prerokovaný s Krajským pamiatkovým úradom Trnava v priebehu spracovávaní a predložený za účelom vydania záväzného stanoviska.

Štátny pamiatkový dohľad bude vykonávať Krajský pamiatkový úrad Trnava.

Každú zmenu oproti schválenej dokumentácii, alebo nad rámec tohto záväzného stanoviska je nutné prerokovať a schváliť Krajským pamiatkovým úradom Trnava.

Záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Trnava má platnosť 3 roky odo dňa vydania, ak nedôjde k jeho použitiu na účel, pre ktorý je určené.

Odôvodnenie:

Národná kultúrna pamiatka – nárožný meštiansky dom na Trojičnom nám. č. 1 a Radlinského ul. č. 10 v Trnave, parc. č. 759/1 a 759/3, je dom so stredovekým jadrom, s najstaršou etapou identifikovanou v rámci dnešného bočného krídla orientovaného do Radlinského ulice, pochádzajúcou ešte z 13.storočia. Táto časť objektu patrí medzi budovy prvej murovanej zástavby mesta, medzi tzv. škárované domy, ktoré boli charakteristické neomietaným povrchom tehlových murív, ktoré mali v škárach precízne upravovaný povrch malty v líci muriva. Stredoveké jadro, ale z mladšej vývojovej etapy, má aj hlavné krídlo orientované do Trojičného námestia. Väčšou prestavbou prešiel objekt v renesancii v 2.polovici 16.storočia, kedy bolo hlavné krídlo rozšírené na prejazdový 3-trakt a zvýšené nadstavbou 2.nadzemného podlažia. Významné boli aj barokové prestavby, pri ktorých vzniklo postupne 3.nadzemné podlažie uličného krídla, čím bol neskorobarokovou úpravou datovaná do roku 1759 záverečný hmotový vývoj objektu. Posledné slohové úpravy, vykonané v duchu historizmu, boli len menšieho rozsahu. Pochádzal z nich napríklad skriňový výklad časti fasády do námestia a prízemná prístavba k južnej fasáde hlavného krídla objektu. Ďalšie úpravy objektu v priebehu 20.storočia, až do komplexnej pamiatkovej obnovy v 90-tych rokoch 20.storočia, boli už utilitárnej povahy a podieľali sa na postupnom pamiatkovom znehodnocovaní objektu známeho aj pod názvom „Pracháreň“. Tento názov súvisí s funkciou objektu v čase tureckej hrozby a stavovských nepokojov, keď slúžil aj ako mestský sklad pušného prachu a materiálu na výrobu delových gulí, o čom svedčí dodnes barokový vývesný štít so symbolom delovej gule na hlavnej fasáde. Objekt situovaný vo veľmi exponovanej nárožnej polohe hlavného námestia historického jadra mesta, je okrem veľmi významnej historickej urbanistickej hodnoty aj nositeľom súboru významných individuálnych pamiatkových hodnôt: architektonickej a umelecko-remeselnej hodnoty, historickej hodnoty (viažucej sa k jeho netradičnej funkcii), hodnoty dokumentu, starobylosti, ale aj hodnoty ojedinelosti (jediný meštiansky dom, ktorý nemá svoj vlastný dvor, čo môže takisto súvisieť aj s jeho jedinečnou funkciou mestskej prachárne a taktiež medzi tzv. škárovanými domami má jedinečnú atypickú dispozíciu). Pamiatkovými hodnotami sa teda radí medzi najvýznamnejšie objekty profánnej architektúry Trnavy. Po utilitárnych zmenách v priebehu 20.storočia prešiel objekt komplexnou pamiatkovou obnovou v 90-tych rokoch 20.storočia, vykonanou na základe pamiatkového výskumu a návrhu pamiatkovej obnovy spracovaného do výskumnej dokumentácie „Pamiatkový výskum, Návrh pamiatkovej obnovy, meštiansky dom, Radlinského 10“ v júli 1992 autormi PhDr.M.Kvasnicovou a PhDr.I.Štasselom. Táto obnova, ukončená v roku 1994 bola vykonaná s cieľom zachovania slohových prvkov a konštrukcií, ktoré sú predmetom pamiatkovej

ochrany, ako aj prinavrátania slohového výrazu fasádam hlavného krídla. Po odchode nájomcov je v súčasnosti objekt už niekoľko rokov nevyužívaný, čo spôsobilo zhoršenie jeho stavebno-technického stavu, predovšetkým v interiéroch. Mesto Trnava ako vlastník objektu, preto hľadá jeho možné nové využitie, aby sa zabránilo ďalšej devastácii opustenej pamiatkovej budovy. Vzhľadom k tomu požiadalo ešte v roku 2018 o schválenie zámeru komplexnej obnovy predmetného meštianskeho domu ako celku, so stanovením podmienok, za ktorých je možné spracovať potrebnú prípravnú a projektovú dokumentáciu. Tento zámer bol schválený rozhodnutím Krajského pamiatkového úradu Trnava číslo KPUTT-2018/13677-2/51718/KAZ zo dňa 28.6.2018. Plánované nové využitie celej budovy si vzhľadom k jej súčasnému nevyhovujúcemu stavebno-technickému stavu, spôsobenému dlhoročným nevyužívaním, vyžaduje opäť vykonanie komplexnej pamiatkovej obnovy.

Dňa 20.11.2019 nám bola na vyjadrenie predložená projektová dokumentácia pre stavebné povolenie **„Malé divadlo, zmena dokončenej stavby prestavbou, Pracháreň, Radlinského ul. č. 10, 917 01, Trnava“** vypracovaná Fakultou architektúry STU, Bratislava, PC ARCH – Podnikateľské centrum, v termíne november 2019, ktorá rieši komplexnú pamiatkovú obnovu všetkých historických častí objektu, teda celého rozsahu hlavného krídla, orientovaného do Trojičného námestia a pivničných priestorov a prízemí bočného krídla, orientovaného do Radlinského ulice a zároveň radikálnym spôsobom prebudováva novodobú nadstavbu bočného krídla, pochádzajúcu z 90-tych rokov 20. storočia, z dôvodu vytvorenia divadelnej sály v tejto časti objektu. Súčasťou nového riešenia je taktiež opätovné vytvorenie zaniknutej hmoty prízemnej prístavby k južnej fasáde hlavného krídla, ktorá vznikla na prelome 19. a 20. storočia, v jej pôvodnom pôdorysnom rozsahu, ktorej navrhovaný exteriérový výraz je jej náznakovou rekonštrukciou pôvodného stavu. Projektová dokumentácia, ktorá bola s Krajským pamiatkovým úradom Trnava podrobne konzultovaná v štádiu rozpracovanosti, svojím riešením zohľadňuje pripomienky rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Trnava č. KPUTT-2018/13677-2/51718/KAZ zo dňa 28.6.2018 k zámeru komplexnej obnovy predmetného meštianskeho domu, pričom ako podklad pre spracovanie projektovej dokumentácie slúžil vyššie uvedený pamiatkový výskum z roku 1992, z ktorého vyplynula miera možných zásahov do jestvujúcich konštrukcií. Pri plánovanej obnove musia byť zachované a odborne ošetrené všetky jestvujúce slohové prvky, detaily a konštrukcie a na základe súčasných vedomostí o objekte doplnené vo forme náznakových rekonštrukcií ďalšie výrazové prvky objektu, ktoré dotvoria jeho historický vzhľad, pričom niektoré z prvkov, ku ktorým sú indicie zo staršej fotodokumentácie bude potrebné z hľadiska ich prezentácie ešte preveriť sondážne. Z hľadiska obnovy historických častí objektu, ale aj úpravy novodobej nadstavby bočného krídla je nutné použitie tradičných materiálov nielen v rámci historickej časti objektu, ale aj v rámci jeho novodobých častí, čo je dôležité nielen z hľadiska zachovania pamiatkového charakteru meštianskeho domu, ako aj z hľadiska nerušivého začlenenia sa exteriéru novodobých častí do okolitej historickej zástavby. Z uvedeného vyplýva okrem iného podmienka týkajúca sa nutnosti omietkového riešenia fasády nadstavby bočného krídla.

Posudzovaná projektová dokumentácia pre stavebné povolenie obnovy a prestavby meštianskeho domu na Trojičnom námestí č. 1 a Radlinského ulici č. 10 v Trnave, známeho ako tzv. Pracháreň, pri dodržaní podmienok tohto záväzného stanoviska, nie je v rozpore s požiadavkami pre ochranu pamiatkového fondu v danej lokalite Mestskej pamiatkovej rezervácie. KPÚ Trnava pri posudzovaní projektovej dokumentácie vychádzal z obhliadky objektu, archívnych materiálov, konzultácií v priebehu spracovávaní dokumentácie ako aj z do-

kumentu „Mestská pamiatková rezervácia Trnava, Urbanisticko-historický výskum a aktualizácia zásad ochrany pamiatkového územia“, vypracovanou Krajským pamiatkovým úradom Trnava a Ing.arch. Jaroslavou Žuffovou CSc. v decembri 2012.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza povolenie príslušného stavebného úradu.

Ing. arch. Gabriela Kvetanová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu Trnava

Doručuje sa:

1. Mesto Trnava, Mestský úrad – OÚRaK, Trhová 3, 917 71 Trnava

Na vedomie:

1. Mestský úrad, odbor stavebný a životného prostredia, Trhová 3, 917 71 Trnava

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu bol vyhotovený podľa vyhlášky č.85/2018 Z.z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12.marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia análežitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu	
Údaje elektronického úradného dokumentu	
Názov dokumentu, ku ktorému sa doložka vyhotovuje	Trnava, Radlinského 10, meštiansky dom, obnova - záväzné stanovisko
Identifikácia dokumentu, ku ktorému sa doložka vyhotovuje	KPUTT-2019/25460-2/96972/KAZ
Autorizácia elektronického úradného dokumentu	
Spôsob autorizácie elektronického úradného dokumentu	Mandátny certifikát a časová pečiatka
Dokument autorizoval úrad:	Krajský pamiatkový úrad Trnava
Dokument autorizovala oprávnená osoba:	Gabriela Kvetanová
Oprávnenie:	1065, riaditeľka
Dátum a čas autorizácie:	26.11.2019, 11:08:46
Dátum a čas vystavenia časovej pečiatky:	26.11.2019, 11:08:47
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	
Autorizácia príloh elektronického úradného dokumentu	
Spôsob autorizácie elektronického úradného dokumentu	Dokument neobsahuje prílohu
Dokument autorizoval úrad:	
Dokument autorizovala oprávnená osoba:	
Oprávnenie:	
Dátum a čas autorizácie:	
Dátum a čas vystavenia časovej pečiatky:	
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	
Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii	
Doložku vytvoril:	Názov
úradu	Krajský pamiatkový úrad Trnava
IČO	31755194_141
Meno a priezvisko	Alena Hanesová
Dátum vytvorenia doložky:	26.11.2019
Doložka bola vyhotovená manuálne	

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD
TRNAVA
Cukrová 1
917 01 TRNAVA

